

בשני מיקרים עומדות זו מול זו עדויות חד-משמעיות

מדי משנה?

ציפורי
שר התיקשרות אחרי ה' חלק הסגור בעדותו. ציפורי העביר לשר החוץ את דברי שיף.

הוציא, אולי, השר דויד לוי — לא הבין את המשמעות החמורה של הכנסת הפלארי גות למחנות, או שורה הלה איכנסת לאיש. גם ציפורי עצמו, שאמר כי „בדרך כלל“ הוא „עירני“, הוסיף ואמר כי „הנושא הזה לא היה כאיזה נושא אקוטי“.

היה זה אמריקאי דווקא, השליח האמריקאי בכירות מורים דרייפר, שהבין מהרעע הראשון את חומרת ההתרחשויות.

ברוס קשדן, נציג משרד החוץ בכירות, ציטט במדויק את דבריו של דרייפר, כפי שנאמרו, באנגלית. ביום השישי בערב, בשעה 20.00, טלפן דרייפר אל קשדן, ואמר לו שקצינים או פקידים אמריקאים (דרייפר השתמש במילה OFFICERS) ראו שהיא בעלת כמה משמעויות באנגלית) ראו כוחות של פלאנגות במחנות. דרייפר אמר לקשדן:

„לשימוש בפלאנגות כמערכ ביירות יכולות להיות תוצאות נוראות!“

קשדן התקשר, עם מיפקדת הקישור של צה"ל באיור-ביירות, התשובה שקיבל היתה זו:

„כנראה שהפלאנגות נכנסו מצפון. מצד פון לשדה התעופה או מצפון לעמדות צה"ל, ואז הם עברו את כל המחסומים של צבא לבנון ולא את מחסומי צה"ל.“

זה היה, כמובן, שקר גס.

הפלאנגות עושים שחיטה. אני מציע, אני מבקש, אני לא יודע איזה מינוח נכון — שתבדוק את הדבר בציונות שלך, או עם האנשים שיהיו אצלך כאן, תיכף.“

ומאוחר יותר במהלך החקירה:
כהן: „מה היתה התשובה שלו, כשאמרת לו את זה?“
ציפורי: „הוא אמר לי: 'שמעתי את זה', וזהו.“

השאלות המתעוררות מן הקטע הזה של העדות נוגעות לשר החוץ, לראשי השרותים החשאיים, לשר הביטחון, אך גם לציפורי עצמו.

● **כיצד יתכן הדבר שאי אפשר לה- שיג תוך דקות את ראש אמ"ן ואת ראש השב"כ בכל רגע שמבקשים, גם אם הם בדרך? האם אין כשיריקשר במכוניו תיהם? האם אין קצוות-הורן המעביר להם ידיעות תוך שניות?**

● **אם ניתן להשיג גם בדרך, מדוע לא עמד על כך ציפורי? האם לא חשב שהמידע שבידו חשוב במידה המצדיקה זאת?**

● **מדוע לא ניסה ציפורי להשיג את ראש המוסד, שהוא עצמו הגדירו בעדותו כ„בעל תפקיד ממשלתי כולל“, בדומה לראש אמ"ן ולראש השב"כ?**

● **האם הניח ציפורי שהמוסד כבר יודע את המידע?**

● **כאשר השיב שמיר לציפורי „שמעתי את זה“, האם הוא התכוון לכך ששמע זאת מציפורי, או שידעות על הטבח כבר היו בידו באותה שעה?**

הארץ. היתה זו פגישה שנקבעה מראש — אולי פגישה קבועה, שמקיימים השניים מדי יום שישי, כשוער, נמצא בתל-אביב. הפגישה נועדה לשעה 11 בבוקר. שיף איתר בחמש דקות.

ציפורי: „הוא בא ב-11.05 ואז, דבר ראשון שהוא נכנס, הוא אמר לי: 'מוטקיה, יש לי ידיעות שהפלאנגות עושים שחיטה במחנות'. מיד נעמדתי, ודבר ראשון ביקשתי שני אנשים לדבר איתם. ביקשתי את ראש אמ"ן...“

כהן: „לא שאלת אותו על מקור הידיעות?“

ציפורי: „לא שאלתי אותו על המקור. אני מכיר עיתונאים. אני יודע שיש לו מקורות והוא אמר לי שמסרו לו את זה קצינים ישר...“

ברק: „ישר. קצינים מסרו?“
ציפורי: „ישר ממוקדים של ידיעות.“
ברק: „זאת אומרת שמי שמסר לו זה קצין שנמצא בלבנון?“

ציפורי: „לפי הערכה שלי, זה קצין שעשוי להיות דווקא מאחת המיפקדות הי יותר גבוהות. לא מהשטח...“

קטע זה של העדות מעורר שורה של שאלות חשובות, הנוגעות לעיתוי שבו נודע לצה"ל על הטבח במחנות הפליטים.

● **מתי נודע לשיף על הטבח במחנות הפליטים? העובדה שהוא ניסר על-כך לציפורי רק בשעה 11 בבוקר, אין משמעה בהכרח שנודע לו על כך בסמוך לאותה שעה. אם כן — מתי הוא ידע?**

● **מה היה מקור הידיעות של שיף? ציפורי דיבר על „מוקדים של ידיעות“**

ל כאורה, נשמעו השבוע בוועדה-החקירה עדויות בעלות חשיבות מיש- גית. עד לבנוני אחד — רב-סרן סעד חדאד — וארבעה עדים ישראלים העידו בדלתיים פתוחות. אף אחד מהעדים הישראליים לא מילא תפקיד חשוב בדרגים המדיניים או הצבאיים, שהחליטו על הכניסת הפלאנגות למחנות הפליטים. כולם

בעיקבות העדויות החדשות המשלימות בעיקביות את תמונת האמת

על הטבח, מגיש העולם הזה שורה של שאלות נוספות לוועדה

למחרת בבוקר, ביום השבת בשעה 10.00, כבר ידע דרייפר בדיוק מה מתרחש במחנות הפליטים. הוא אמר לקשדן מילים מפורשות:

„אתם חייבים להפסיק את הי- טבח. זה מתועב (דרייפר השתמש במילה האנגלית Obscene) — אתם צריכים להתבייש. אתם טובחים ילדים. רבם יש שליטה מוחלטת בשטח, וזכנ אתם אחראים למה שמתרחש בו!“

כך, בו במקום, חרץ דין שהתקבל אחר-כך על-ידי העולם כולו.

קשדן העביר את דבריו של דרייפר, וגם דיווחים נוספים שהעידו על מציאות ה- פלאנגות במחנות, אל התורן בלישכת ה- העיד בוועדה. הוא העביר את הדברים ישיר- רות למנכ"ל משרד החוץ דויד קימחי, ו- אל צה"ל. קנת, על-יפי עדותו, העביר את המידע לאג"ם-מיבצעים במטכ"ל.

קטעים אלה בעדותו של קשדן מספקים את הפיסות שהיו חסרות בפסיפס המודיעיני, אותן פיסות מידע המבחרות מה יכולים היו משרד החוץ וצה"ל לדעת ביום השישי בערב, בעוד הטבח במחנות היה בעיצומו.

● **מדוע לא התייחסו בצה"ל ובמי- שר החוץ ברצינות הראויה לאזהרותו של דרייפר, ביום השישי בערב, על „התועב“ אות הנוראות“ של פעולת הפלאנגות — כאשר היה ידוע כי הן אכן מופעלות במחנות?**

● **האם העביר שמיר את המידע, שקיבל מציפורי, אל ראש השב"כ, ראש אמ"ן ושר הביטחון, שהיו אצלו בשעות הצהריים לצורך עגישה עם השליח הי- אמריקאי מורים דרייפר?**

● **האם כבר ידע אז דרייפר על הימצאות הפלאנגות במחנות, והאם העי- לה פרשה זו בשיחה?**

● **אם לא, האם משום שהמידע ממילא כבר היה מצוי בידיהם?**

● **אם ידעו כל הנוכחים בפגישה אצל שמיר על הטבח — מדוע לא עשה איש מהם דבר כדי להפסיקו?**

● **מדוע לא ניסה ציפורי להעביר את הידיעות, שנמסרו לו על-ידי שיף לגורמים נוספים? לרמטכ"ל? לישרות ל- שר הביטחון?**

● **מדוע לא עשה כל ניסיון להעבירו לראש-הממשלה?**

● **מדוע הוא הסתפק בשיחה הקצ- רה שניהל עם שמיר, ולא ניסה להתעניין שמור שעה-שעתיים בתוצאות שיחתו עם שיף? האם משום שלא העריך את חומרת הידיעות?**

● **האם מלכתחילה טילפן לשמיר רק כדי לצאת כדי חובה כלפי שיף?**

„זה, מתועב!“

● **מעדויות של ציפורי מתברר כי אף לא אחד משרי ממשלת-ישראל — ל-**

ועל „המיפקדות היותר גבוהות“. האם מדובר באמ"ן? או באג"ם (אגף-מיטה) מיבצעים, שהוזכר בעדויות רבות? האם היתה הכוונה למוסד, שניצגו היה עם כוחות הפלאנגות?

● **אם מדובר באחת המיפקדות האלה, או ביותר מאחת — כמה זמן היה המידע בידיהן, לפני שמישהו מסרו ל- שיף?**

● **למי עוד נמסר המידע, מלבד ל- כתב הצבאי של „הארץ“?**

● **שיף דיבר עם ציפורי במפורש על „ידיעות“, לא על „מועות“, ולא על „רכילות של חדר-מדונות“. האם משמע מכך שהמקור של שיף כבר הספיק לבדוק ביום השישי בבוקר את „השמועות“ שהגיעו אליו, ולאמתו?**

● **אם לפני השעה 11 בבוקר — ואין לדעת כמה בדיוק לפני שעה זו — כבר היו ידיעות בדקות בעורף, מתי ידעו על הטבח בסמוך למחנות?**

● **המקור של שיף, אל צמרת הפיקוד של צה"ל ואל משרד-הביטחון — מדוע לא נעשה דבר להפסקת „השחיטה“ לאל- תר?**

● **אם לא הועבר — מדוע לא הועי- בר?**

● **אחרי שמסר שיף לציפורי את הידיעות על השחיטה, הוא ביקש למסור אותן לראש השב"כ ולראש אמ"ן. ציפורי לא הצליח לאתרם ולשוחח עימם ישירות. כאשר התברר לו שהם יהיו בפגישה שתערך בירושלים אצל שר החוץ, יצחק שמיר, הוא התקשר אליו, וסופר לו על המתרחש בי- מחנות.**

● **ציפורי: התקשרתי אל שר החוץ ו- אמרתי לו: יצחק, הגיעו אלי ידיעות ש-**

מילאו תפקיד של ציונות להעברת מידע על הטבח — או לחסימת המידע. ואף-על-פי-כן היתה עדותם השוי- כה ביותר, דברים רבים שהיו סתמי- מים והוארו באור חדש, מוכן יותר, ולעיתים חמור יותר.

ככל שהתקדמה עבודתה של ועדת- החקירה, היתה השתלשלות המאורעות ברור- רה יותר. הצטברות העדויות דמתה להרכי- בתה של תמונת-פסיפס מסובכת. שיש בה אבנים רבות. וזהו גם השיטה שבה עובי- דים שירותי-ביון, המרכיבים תמונת-פסיפס מודיעינית.

ארבע העדויות שנשמעו השבוע מילאו חללים רבים בתמונת-הפסיפס המודיעינית של הטבח בכירות, ומה שהתרחש במהלכו ובעיקבותיו.

יום ו' בבוקר

עדותו של שר-התיקשרות מרדכי ציפורי הבהירה: אנשים רבים ידעו על הטבח בשעות הבוקר של יום השישי, ה-17 בספטמבר, תריסר שעות אחרי ש- הטבח התחיל, ויממה לפני שהוא הסתיים. ואף-על-פי-כן לא נעשה דבר ל- סידוק הפלאנגות מהמחנות מייד ויהפסקת הטבח.

עדויות של ציפורי העלתה גם תמיהות מרובות לגבי התפקיד שמילא שר-החוץ, יצחק שמיר, בפרשה. תמיהות אלה הביאו השבוע להזמנתו של שר החוץ להעיד לפני הוועדה.

ביום השישי בבוקר, בעוד הטבח במחנות נמשך, נפגשו בתל-אביב שרי-התיקשרות העיתונאי זאב שיף, הכתב הצבאי של